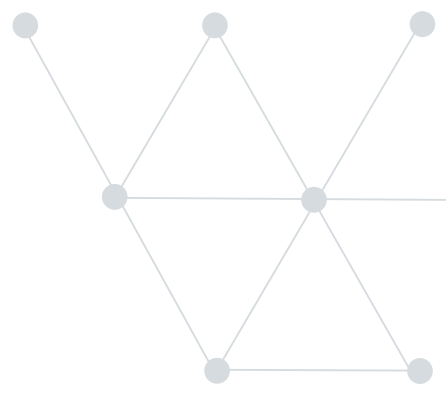

T.C.
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

6. Sınıf

Türkçe

2023 Eğitim
VİZYON

1. BİLİMİN SANATLAŞMIŞ HÂLİ: EBRU

Bilim ve sanat. İlk bakışta birbirinden uzak iki ayrı dal gibi gözükabilir. Fakat birbirleriyle ne kadar iç içe olduğunun en güzel örneğini ebru sanatında görebiliriz. Ebru sanatı başlı başına fizik ve kimya kurallarının sanata dönüşmesidir. Bu sanatta mükemmel sonuç elde etmek için ebru sanatçısının kimyasal dengeleri kurması gerekir. Ebru sanatında, boya damlaları suyun yüzeyinde güzel desenler oluştururlar. Hâlbuki suya damlatılan boya yer çekimi ile dibe batması gerekir. Üstelik boyanın ve suyun yapıları birbirlerine benzedikleri için boyanın suyun içinde çözünmesi gereklidir. Sır, boyaya katılan öd maddesinde gizlidir. Öd büyük baş hayvanların safra kesesinden elde edilmektedir. “Öd”ün yapısı incelendiğinde iki bölümden oluştuğu belirlenir. Bir ucu sudan kaçan bölümdür diğer ucu ise suya bağlanabilir özelliktedir, suyu çeker. Öd ile boya karıştırıldığında, öd molekülleri suyu seven kısımları ile boya ile etkileşerek onu sararlar. Bu karışım suya damlatıldığında, “öd”ün suyu sevmeyen ucu ile karşılaşır. Ve iki ayrı yapıda oldukları için birbirlerini iterler ve etkileşmezler. Bu sayede boya su ile karışmaz. Ebru sanatçısının ustaca dokunuşları ile renkler âdeta suda dans eder ve görsel bir şölen meydana gelir

Metinde altı çizili sözcüklerin cümledeki anlamlarını değerlendirerek doğru kutucuğu işaretleyiniz.

dal:	Ağacın gövdesinden ayrılan kollarından her biri. ()	Branş. ()	Bir bilim alanının içinde yer alan ana bilim dalında alt alanı ()
iç içe:	Karmakarışık olmak. ()	Biri ötekinin içinde veya birine ötekinden geçmek. ()	Birbirinden ayrılamaz durumda olmak. ()
denge:	Bir nesnenin veya bir insanın devrilmeden durma hali. ()	Zihinsel ve duygusal uyum, istikrar. ()	Birbirini ortadan kaldıran güçlerin sonucu olan durma hali. ()
Sır:	Bazı nesnelere parlaklık verme, vernik. ()	Gizli tutulan ve çözilemeyen şey, giz, gizem. ()	Bir amaca ulaşmak için kullanılan, başvuru olan özel ve gizli yöntem. ()
Öd:	Safra. ()	Yanarken güzel koku veren bir ağaç, öd ağacı. ()	Öd ağacından kıyılmış parçalardan yapılan tütsü. ()
şölen:	Sanat gösterisi. ()	Belli bir amaçla düzenlenen eğlence. ()	Ziyafet. ()

2. Verilen metinlerin türlerini belirleyerek boşluklara yazınız. (Masal, hikâye, gezi yazısı, anı, efsane, mektup, haber metni)

Çocukluğumun unutulmaz günlerinden biriydi. Yola çıktığımızda henüz güneş doğmamıştı. Babam uykusunu açmak için kahvesini içmiş, direksiyonun başına geçmişti. Kardeşim ve ben kalan uykumuza arka koltukta devam ediyorduk ki sert bir fren sesi ve sarsıntıyla uyandık. Tenha yolda önümüze çıkan tilkiye çarpmamak için sağa sola yalpalayan arabanın içinde biz de aynı yönde hareket etmiştik.

.....

Covid-19 virüsü sürecinde kuruyemiş tüketiminin önemli ölçüde arttığı belirtildi. Salgının yayılmaması için alınan tedbirlerin içinde evden çıkma yasağı ve evden çalışma gibi tedbirlerle birlikte kendisini bireysel karantinaya alan vatandaşlar sağlıklı atıştırılmalık olan kuruyemişe yöneldi. Meyvelerin en saf hâlinin kuruyemiş olduğunu belirten yetkililer, meyve ve çekirdeklerinin gün ışığı altında kurutulması veya kavrulması suretiyle üretilen kuruyemişlerin aynı zamanda sağlık deposu olduğunu söyledi.

.....

Gözlerini tabaktaki son kekten ayırmayınca Zehra Hanım küçük kıza “Biraz daha kek ister misin?” diye sordu. Kız utana sıkıla “Hayır efendim.” demişti. Üstündeki yırtık elbiselerden ve günlerce kursağından bir lokma geçmemesinden sıkılan pembe yanaklı küçük kız “Ben gideyim annem merak eder.” dedi ve evin hanımından aldığı birkaç parça eşyayı kucaklayıp kapıya yöneldi. Zehra Hanım’ın içine sinmemiş olacak ki kalan kekleri de bir peçeteye sarıp eline ilıştıriverdi kızcağızın. İşte o an gözleri sevinçle baktı küçük kıza.

.....

22/02/2000

Sevgili Kızım,
Mektubunu bu sabah aldım, hasretle kokladım önce. Bana böyle uzun ve içten bir mektup yazdığın için teşekkür ederim canım kızım. Hemen kâğıdı, kalemi elime alıp cevap yazmaya koyuldum.

Hâlimi hatırlımı sormuşsun, iyiyim çok şükür. Son günlerde kendimi daha iyi hissediyorum bir de şu diz ağrılarım olmasa... Kırpık ile gün boyu evdeyiz, onun miyavlaması evin içinde bir ses oluyor.

Senin iyi olmana da çok sevindim. Oralar şimdi soğuktur, sıkı giyin sakın üşütme. Bir an önce kavuşmayı diliyorum. Seni sevgiyle gözlerinden öpüyorum.

Tülin

.....

3.

Tekirdağ	Elmalar	Vazoya	Kalemlik	Üst baş	Acılı	Denizin
Reddetmek	Esnaf	Kuşburnu	İmambayıldı	Lekesiz	Yardım etmek	Eskişehir

Tablodaki kelimelerden

basit yapıli olanların baş harfini → kırmızı kutulara,
türemiş yapıli olanları baş harfini → sarı kutulara,
birleşik yapıli olanların baş harfini → mavi kutulara

yazarak anahtar cümleyi bulunuz.

4.

Dönemin son dersindeydik. Son zil çalacaktı ve ben özgürlüğüme uçacaktım. Ama zaman geçmiyor, zil bir türlü çalmıyordu. Ama zil çalsa da çalmasa da henüz karnemi alamamış olmam özgürlüğümün önünde büyük bir engeldi. Sınıf öğretmenimiz Kader Kayadeğer yoklama sırasına göre adımızı okuyor, bizleri tahtaya çağırıyordu. Bir türlü Batuhan Bahtiaçık demiyordu. Özgürlüğe uçup aylardır hayalini kurduğum bilgisayar oyununu hâlâ oynayamıyor oluşum beni çıldırtıyordu. Listenin daha ortalarındaydı öğretmenimiz. 124 numaralı Safiye Selvi'nin adını söyledi. Biz ona Selfi Safiye diyorduk. Çünkü neredeyse her anın selfisini çekiyordu. Hatta inanmazsınız bir keresinde, matematik dersinde öğretmenimizin tahtaya yazdığı problemi çözüp ardından tahta önünde selfi çekip internete atmıştı. Ama bu sefer Safiye Selvi yeni alışkanlığı olan, Instagram canlı yayınında kendisini izleyen beş kişiye, geçen koca bir yılı özetliyordu. Herkes başka başka şeyler yapıyordu. Benim de gözlerim Kader öğretmendeydi ama aklımda eve varır varmaz bilgisayarı açıp yükleyeceğim yeni oyun vardı. Arkadaşlarım o yeni oyunda çok ilerlemişlerdi. Mesela Kaan Karabatak, oyunda çok ilerlemişti ve sürekli oyundan bahsediyordu. Diğer oyun oynayanlar Kaan Karabatak'la yakın arkadaş olmak istiyordu. Kaan ise onlara artık oyunu kötüleyip o oyunu oynamayacağını bile söylüyordu. Ama amacı bizim o oyunu oynayıp onu geçmemizi engellemektir. Gerçek bir hikâye uydurma makinesi o. Ben bunları düşünürken Kader öğretmenimle göz göze geliyoruz ve sonra da zil çalıyor.

a) Bu hikâyeden hareketle olay örgüsü şemasını doldurunuz.

- Olay örgüsünü bulurken olayların nasıl sıralandığına dikkat ediniz.
- Olay örgüsü şemasını doldurduktan sonra doruk noktasını da tespit ediniz. Doruk noktası olayların dizilişinde gerilimin en yüksek olduğu noktadır.

1. Olay:

2. Olay:

3. Olay:

Hikâyenin doruk noktası

b) Karakter haritasını doldurunuz.

Batuhan Bahtıaçık
Özellikleri:

Kader Kaydadeğer
Özellikleri:

Safiye Selvi
Özellikleri:

Kaan Karabatak
Özellikleri:

c) Metinle ilgili soruları cevaplayınız.

1. Öyküyü kim anlatıyor?

2. Anlatıcının anlattıklarıyla bir ilişkisi var mı?

3. Olay günün hangi saatlerinde, nerede geçiyor?

5.

Görsel 1

- Kardeşim ile ben yeni bir uçurtma yaptık. (bağlaç)
- Uçurtmamız ile kuşlarla yarışuyorduk sanki.(edat)

b) Verilen örneklere göre siz de “ile” kelimesini hem edat hem bağlaç görevinde kullanarak cümlelerinizi yazınız.

Bağlaç :

Edat :

Görsel 2

c) Görsel e göre, verilen bilgileri doğru (D) ve yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.

- () Görseldeki “için” edat olarak kullanılmıştır.
- () “İçin” kelimesi cümleleri birbirine bağlamıştır.
- () Cümledeki “de” kelimesi edattır.
- () “Ve” kelimesi “de” ile aynı görevde kullanılmıştır.
- () “ile” edatı ile cümleye birliktelik anlamı katılmıştır.

Görsel 3

d) Görseldeki “ama” sözcüğü 2. görseldeki hangi sözcük ya da sözcüklerle aynı görevdedir?

Cevap :

Görsel 4

Görsel 5

Görsel 6

e) Görsele göre, bırakılan boşlukları verilen sözcüklerden uygun olanlarla doldurunuz.

edat

üzülme

ünlem işareti

bağlaç

sevinme

- ✓ “Uçurtmam uçtu!” cümlesinde kullanılmıştır.
- ✓ Kullanılan ünlem ,cümleye anlamı katmıştır.
- ✓ “Uçağımla yakalarım.” cümlesinde kullanılmıştır.

Görsel 7

“Neredeyse uçurtmayı yakalayacaktım!” cümlesinde hayıflanma vardır.

• **Hayıflanma:** Kişinin daha çok kendisinden kaynaklı yapmadığı ya da yapamadığı bir iş nedeniyle üzüntü duymasidir.

f) Verilen bu bilgiye göre siz de ünlem işaretinin kullanıldığı bir hayıflanma cümlesi yazınız.

Görsel 8

g) Görseldeki “ile” sözcüğünün cümledeki göreviyle özdeş kullanıldığı cümleleri işaretleyiniz.

- ☐ Seninle oyun oynamak çok eğlenceli.
- ☐ Nisan ayı gelmiş ve ağaçlarla bahçeler çiçek açmıştı.
- ☐ Ellerimizdeki bayraklarla balkonlarımıza çıkmıştık.
- ☐ Kedim Sufî ile Pufi miskinlik etmeyi çok sever

Görsel 9

h) Görseldeki ilk cümleyi verilen şekillerle şifreli yazmak istersek ortaya nasıl bir şifreli yazı çıkar?

Edat görevindeki sözcükler için

Bağlaç görevindeki sözcükler için

Geriye kalan kelimeler için

kullanılacaktır.

Şifre :

6. İnsanın tabiatla olan ilişkisi çok eskilere dayanmaktadır. Nilüfer çiçeği, çiçeklerinin üzerindeki özel kaplama sayesinde, tozları iter, çamurlu göllerde açsa bile hep tertemizdir. Yağmur suları, bu tozları çiçeğin üzerinden toplayarak uzaklaştırır. Çiçeğin bu özelliğinden tekstil alanında yararlanılmış. Su geçirmeyen, kırımayan kumaşlar üretilmiş. Gözleri çok iyi görmediği halde ürettikleri ses dalgaları sayesinde hiçbir yere çarpmayan yarasalar, gelişmiş radar sistemlerine örnek olmuş. Yüzerken giydiğimiz paletler, hızlı trenlerin şekillerinin tasarımı, denizaltıların dalıp çıkma mekanizması, kar ayakkabılarımız, teleskoplar, roketler, robotlar... Doğada saklı birçok bilgi keşfedildi ve hayatımızı kolaylaştırdı. Hem doğadaki bilgi hem de hayallerimiz sonsuz. Kim bilir daha neler icat edeceğiz?

Hangisi metnin ana fikridir?

- A) Doğadaki canlılar bilim insanlarına ilham kaynağı olmuştur.
- B) Sınırsız hayal gücümüz ile nice icatlar bulanabilir.
- C) Bazı canlılar yaratılış özellikleri ile daha fazla dikkat çeker.
- D) Hayatımızı kolaylaştıracak buluşlar bilgilerde saklıdır.

7.

TÜKETECEĞİN KADAR

Görsel ve başlıktan hareketle hangisi metnin konusudur?

- A) Ülkemizdeki ekmek üretiminin fazlalığı
- B) Bayatlayıp çöpe giden ekmek miktarı
- C) Plastik poşetlerin ekmeğe verdiği zarar
- D) Fazladan alınmış ekmeğin israf olması

8. Bilgisayarlar verileri depolar ve komut verildiğinde bu verileri işleyebilir. Bilgisayarın nasıl çalıştığını anlamak için iki kavramı bilmemiz gerekir: donanım ve yazılım. Donanım, bilgisayarın çalışmasını sağlayan elektronik bileşenlerdir. Yazılımlar da verilerin bilgisayara aktarılmasını ya da işlenmesini sağlayan özel komutlardır. Oynadığımız bilgisayar oyunları, yazı yazmamız ya da elektronik posta gönderebilmemiz hep bu yazılımlar sayesinde gerçekleşir.

Metnin konusu nedir?

- A) Yazılım ve donanımın işlevleri
- B) Donanım sorunlarının sebepleri
- C) Bilgisayarda verinin nasıl işlendiği
- D) Oyun oynamak için gerekli yazılımlar

9.

	VİTAMİN	ELEMENT	FAYDALARI
KİRAZ	C	Kalsiyum, fosfor	Diş çürümelerini önlemede faydalıdır
ERİK	A, C	Kalsiyum	Vücut direncini artırır.
SALATALIK	A, B, C	Fosfor, Selenyum	Sakinleştirici etkisi vardır ve toksin atıcıdır.
ÜZÜM	C	Potasyum	Sindirim sistemi üzerinde faydalıdır.

Verilen tabloya göre hangi yargıya kesinlikle ulaşılabilir?

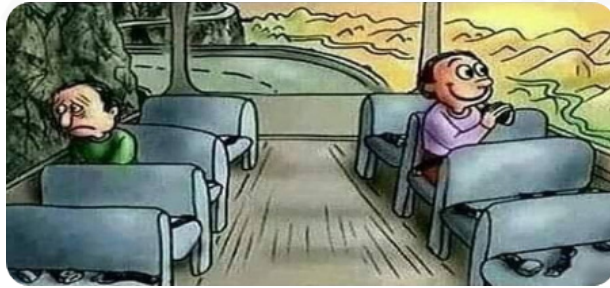
- A) En fazla element çeşidi kirazda bulunur.
- B) Potasyum birden fazla yiyecekte vardır.
- C) A vitamini sadece vücut direncini artırır.
- D) Birden fazla faydası olan yiyecek tektir.

10. Ölüyorlar! Mahallelerimiz, şehirlerimiz, hayatlarımız, dünyamız... Her yeri o kadar betonlaştırdık ki yeşilin gölgesinde serinlemeye hasret kaldık. Özümüzün, yani toprağın, kokusunu alamaz olduk. Beton yığınları içinde yaşamaktan bunalıp toprağı görünce sevinir olduk. Ağaçları kesip yerlerine binalar diktik. Binalar ağaçlardan çok daha hızlı büyüyor ama maalesef onlar gibi hayat vermiyor.

Metne getirilebilecek en uygun başlık hangisidir?

- A) Topraktan İnsana Varış
- B) Doğadan Uzaklaşan Hayat
- C) Şehir Kültüründe Binalar
- D) Yarının Dünyasına Yolculuk

11.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi görselde anlatılmak istenen düşünceyi desteklemez?

- A) Mutluluk tamamen kişinin düşünme biçimiyle alakalıdır.
- B) Olumlu ve olumsuz, yaşamın farklı taraflarına bakan yüzlerdir.
- C) Mutluluk yaşadığın hayatta değil hayata bakış tarzındadır.
- D) Bize göre bir kova su, karıncaya göre engin bir okyanustur.

12. Bugün, Tekirdağ Yavuz Mahallesi'nde Gülbahçe Sokak olarak bilinen sokak eskiden şimdiki görünümünden farklıydı. Bu fark tüm evlerin bahçeli olmasından kaynaklanıyordu. Her evin bahçesinde rengârenk güller bulunurdu. Sokağımız adını, bu gül bahçelerinden almıştı. Bahçesinde gül olan evlerden birinde de büyükçe bir bağ bulunmaktaydı. Bu bağın sahibi komşumuz, bahçesinde yetiştirdiği üzümlerden her sene Bulama tatlısı yapardı. Bulama, uzun süren işlemler gerektiren bir tatlıydı ve bunun için tüm mahalleli bu komşumuza yardım etmeyi kendilerine görev bilmişlerdi. Bulama zamanı gelip de tüm mahalle bu komşunun evine toplanınca mahalledeki diğer evler boşalırdı. Mahalle âdeta hayalet bir kasabaya dönüşürdü. Mahallenin bu sessizliğini, çocuklar özgürlük olarak değerlendirip hayalet oyununu yaratmışlardı.

Böyle düşünen birinin hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Bugün aynı adla anılan sokakta bahçeli evlerin sayısı azalmıştır.
- B) Komşuluk ilişkileri bu sokakta geçmişten günümüze hep iyi olmuştur.
- C) Çocuklar var olan bir durumu kendileri için değerlendirmişlerdir.
- D) Gülbahçe sokağına bu adın verilmesinin bir nedeni vardır.

13. Dünyanın en sıcak yerlerinden biri olan Katar'da sıcaklıklar o kadar yükseldi ki yetkililer, caddeler ve pazarlar dâhil, açık alanlara klima tesis etti. Yaz sıcaklıklarının artık 46 dereceye ulaştığı ülkede, aşırı sıcak nedeniyle kasıma ertelenen "Dünya Kupası" hazırlıkları kapsamında futbol stadyumlarına klima yerleştirildi. Kaldırımlar boyunca ve hatta açık hava alışveriş merkezlerine de yerleştirilen dev soğutucular serin bir esintiyle hayatın eskisi gibi devam etmesini sağlıyor. Ancak klimalar gücünü fosil yakıtlarla üretilen elektrikten alıyor, böylelikle atmosfere, iklim krizini yaratan karbondioksitin daha da fazla salınımına neden oluyor.

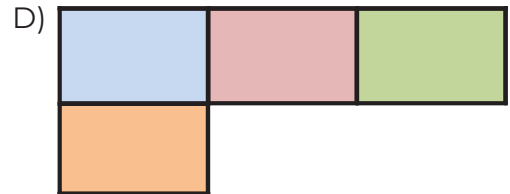
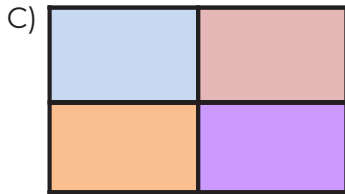
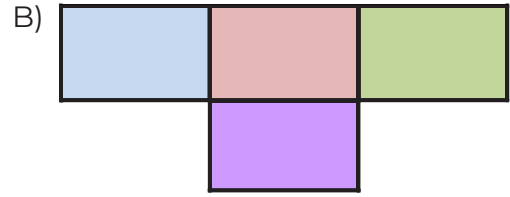
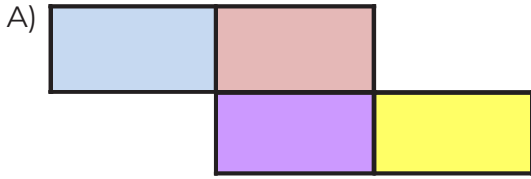
Bu parçada sözü edilen durumu karşılayan deyimın anlamı hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Tedbirsizlik edip sonu tehlikeli olabilecek bir işe girişti.
- B) Güvendiği dağlara kar yağmıştı, güvendiği dal elinde kaldı.
- C) İş düzeltelim derken büsbütün bozarak büyük bir zarar verdi.
- D) Bir işin ayrıntılarına harcanılan emek, elde edilen sonucun değerini aştı.

14.

Bilgisayar programlarının “kod” adı verilen kendilerine ait özel bir lisansı vardır.	Kod, komut cümlelerinden oluşur. Komut cümlelerinin kelimelerini ise harf ve rakamlar oluşturur.	Bir bilgisayar yazılım programı oluşturmak için peş peşe komut cümleleri yazılır.
Kodlama ve matematik birbiriyle bağlantılı olduğundan kodlamayı öğrenirken matematik becerisi de gelişiyor.	Okuma yazma bilip temel yönergeleri anladıktan sonra herkes kod yazabilir.	Kodlama eğitimi okullarda verildiği için geleceğin teknolojilerini üretecek nesiller yetişiyor.

Verilen tabloda sebep-sonuç cümlesi olanlar çıkarılırsa tablonun yeni görüntüsü nasıl olur?

15. Osmanlı'ya sığınan Macar prensinin Tekirdağ'da güvenle yaşadığı ev, Osmanlı'nın güven ve misafirperverliğinin sembolü olarak günümüzde müze olarak korunuyor. Macaristan'ı işgal eden Avusturya'ya karşı Macar ayaklanmasının lideri II. Frenc Rakoczi, beklenen yardımların gelmemesi üzerine mücadeleyi kaybetti. Bundan dolayı ülkesinden ayrılmak zorunda kalan Rakoczi bir süre, önce Polonya, daha sonra Fransa'da yaşadı. Rakoczi, 1735 yılından ölümüne dek Tekirdağ'daki evinde güvenle ikamet etti. Müzeye dönüştürülen Barbaros Caddesi'ndeki evi, çok sayıda Macar ziyaret ediyor.

Bu metinde Macar Prensi Rackozi ile ilgili hangi bilgiye ulaşılabilir?

- A) Polonya ve Fransa onu kabul etmediği için ülkemize sığınmıştır.
- B) Macar prensinin evi Türkler tarafından müzeye dönüştürülmüştür.
- C) Müzeye dönüştürülen evini en çok Macar turistler ziyaret etmektedir.
- D) Verdiği bağımsızlık mücadelesi başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

1. Dal:

Branş.

(X)

Sır:

Bir amaca ulaşmak için kullanılan,
başvurulan özel ve gizli yöntem.

(X)

İç içe:

Birbirinden ayıramaz durumda
olmak.

(X)

Öd:

Safra.

(X)

denge:

Birbirini ortadan kaldıran güçlerin
sonucu olan durma hali.

(X)

şölen:

Sanat gösterisi.

(X)

2.

ANI

(HATIRA)

HABER

METNİ

HİKÂYE

(ÖYKÜ)

MEKTUP

3.

EVDE KAL TÜRKİYE

4. a)

1.Olay: Batuhan' ın karne
almayı beklerken
sabırsızlanması, sıranın
kendisine gelmemesi.2.Olay: Safiye Selvi ile ilgili
anı. Safiye Selvi' nin karne
almayı beklerken
instagramdan canlı yayın
yapması.3.Olay: Batuhan' ın
oynayacağı oyunun hayalini
kurması, oyunda ilerleyen
arkadaşının onları
yanıltmaya çalışması.Hikâyenin doruk noktası: Son dersin
bitmek bilmemesi, Batuhan' ın
karnesini alamaması dolayısıyla
bilgisayar oyununa kavuşamamasıdır.

b)

Batuhan Bahtiaçık Özellikleri: Sabırsız, Bir hedefi var.	Kader Kaydadeğer Özellikleri: Düzenli, Öğrencilerine karşı müsamahalı.
Safiye Selvi Özellikleri: Teknolojiyle çok fazla içli dışlı biridir. Teknolojiyi yerinde ve zamanında kullanma noktasında eksikleri var. Kural dışı davranışlar sergiliyor.	Kaan Karabatak Özellikleri: Arkadaş olunmak istenen biri. Gerçek niyetini belli etmeyen bir özelliği var.

c)

- Öyküyü Batuhan' ın ağzından dinliyoruz. Başka bir ifadeyle birinci kişili anlatım yapılmıştır.
- Anlatıcı (Batuhan) anlattıklarını birebir yaşamış, şahit olmuştur.
- Kesin bir ifade yer almakla birlikte olayın sınıfta geçmesi, zaman olarak okul saatleri içinde bir ana denk gelmektedir. Dönemin son zili ifadesinden ise birinci dönem olduğu ifade edilebilir.

5. a) Edat

b) Cümlelerinizi yazınız.

c) D-Y-Y-D-Y

d) " ve", "de"

e) ünlem işareti -üzülme- edat

f) Cümlelerinizi yazınız.

9) ☒ Seninle oyun oynamak çok eğlenceli.☐ Nisan ayı gelmiş ve ağaçlarla bahçeler çiçek açmıştı.☒ Ellerimizdeki bayraklarla balkonlarımıza çıkmıştık.☐ Kedim Sufi ile Pufi miskinlik etmeyi çok sever.

h) Şifre:

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

A

D

C

D

B

D

B

C

C

D